

Утвърдил: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	6	6	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	0	8
---	---	---	---

КОЛИЧЕСТВЕН ПОЛИТИЧЕСКИ АНАЛИЗ

Преподаватели: Доц. д-р Калоян Валентинов Харалампиев/

Гл. ас. д-р Стойчо Петров Стойчев

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Практически упражнения (хоспетиране)	30
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Курсов учебен проект	30
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	60
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Текущ контрол	20%
2.	Две контролни работи	30%
3.	Курсов проект	10%
4.	Изпит	40%

Критерии на оценяване	
За оценка „Отличен“	Умения за изчисляване и интерпретация на основни индекси за политическите процеси, умения за изчисляване и интерпретация на описателни числови характеристики на едномерни разпределения, умения за анализ и интерпретация на връзки и зависимости
За оценка „Много добър“	Умения за изчисляване и интерпретация на основни индекси за политическите процеси, умения за изчисляване и интерпретация на описателни числови характеристики на едномерни разпределения
За оценка „Добър“	Умения за изчисляване и интерпретация на основни индекси за политическите процеси
За оценка „Среден“	Теоретично познаване на основни индекси за политическите процеси

Анотация на учебната дисциплина:

Основната цел на курса е да развие практическите умения на студентите за работа със статистически методи за анализ и тяхното приложение чрез специализирани компютърни приложения (SPSS, R, Excel), които се използват широко в практиката на политологичните изследвания, за да стимулира аналитичното и критично мислене на студентите.

Курсът ще запознае студентите с основните, свободно достъпни бази данни в интернет, които представляват изключително ценен източник на верифицирана информация за широк набор от характеристики на голяма група единици на анализ като държави, партии, институции, изборни резултати, обществени нагласи и др. Познаването на тези информационни източници предоставя възможност за задълбочено осмисляне на политическите процеси в национален, европейски и световен план.

Предварителни изисквания:

Няма.

Очаквани резултати:

Студентите ще придобият основни умения за работа с компютърните програми Excel, SPSS и R, използвани в анализа на емпирични статистически данни. Успешно завършилите курса, ще могат ефективно да представят резултатите от обработката на данни в табличен и графичен вид, ще познават основните методи за анализ на данни и основните индекси, използвани в политологичните изследвания. Това ще им позволи критично да осмислят специализирани научни текстове, включващи анализ на данни и ще подобрят техните способности за анализ на политическите процеси.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Същност на статистическите методи Съвкупности, единици, признаци. Статистиката и другите науки. Качествен и количествен анализ. Задачи на статистическия анализ – описателни, аналитични и прогностични.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
2.	Данни Видове признаци: дефиниционни и изучавани, качествени и количествени. Скали на измерване. Шифриране (кодиране), въвеждане и проверка на масиви от данни в Excel, SPSS и R.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
3.	Извадкови изследвания Генерални съвкупности и извадки. Изчерпателни, извадкови и експериментални изследвания. Изводи, базирани на извадкови данни – доверителни интервали и проверка на хипотези. Генериране на извадки с помощта на Excel, SPSS и R.	4 ч.л. + 4 ч. упр.
4.	Методи за събиране и обобщаване на политологични данни Информационни ресурси за политическите процеси в интернет. Работа с документи. Работа с големи масиви от данни в Excel, SPSS и R.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
5.	Основни индекси за политическите процеси Използване на социално-икономическите индекси за измерване на политическите процеси. Изчисления в Excel и R.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
6.	Построяване на честотни разпределения за описание на данни Таблично и графично представяне с Excel, SPSS и R.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
7.	Измерители за център, разсейване, асиметрия и ексцес Обобщаващи статистики с Excel, SPSS и R.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
8.	Методи за анализ на връзки и взаимодействия (Association) Хи-квадрат анализ, дисперсионен анализ, регресионен анализ, корелационен анализ, рангови корелации. Аналитично и графично представяне чрез Excel, SPSS и R.	4 ч.л. + 4 ч. упр.
9.	Методи за класифициране на единици (Classification) Дискриминантен анализ, логистична регресия, класификационни дървета.	4 ч.л. + 4 ч. упр.

	Аналитично и графично представяне чрез Excel, SPSS и R.	
10.	Методи за сегментирана на единици (Segmentation) Нейерархичен клъстерен анализ, йерархичен клъстерен анализ, многомерно скалиране. Аналитично и графично представяне чрез Excel, SPSS и R.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
11.	Методи за анализ на динамични редове (Time series) Елементарни измерители на динамиката – абсолютни прирасти, темпове на растеж и темпове на прираст. Разлагане на динамиката на компоненти – трайна тенденция (тренд), цикличен компонент, сезонен компонент, случаен компонент. Прогнозиране – видове прогнози. Аналитично и графично представяне чрез Excel, SPSS и R.	4 ч.л. + 4 ч. упр.

Конспект за изпит

Изпитът е под формата на практическо решаване на задачи за обработка и анализ на данни със специализиран софтуер.

Библиография

Основна:

- Калинов, Красимир. 2010. Статистически методи в поведенческите и социалните науки. София: НБУ.
- Харалампиев, Калоян. 2012. IBM SPSS – статистически решения на приложни изследователски задачи (второ издание). София: Балон.
- Харалампиев, Калоян. 2012. Въведение в основните статистически методи за анализ (второ издание). София: Балон.
- Klass, Gary M. 2012. Just Plain Data Analysis: Finding, Presenting, and Interpreting Social Science Data [2 ed.]. New York: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
- Marques de Sa, J. P. 2007. Applied Statistics Using SPSS, STATISTICA, MATLAB and R. Berlin: Springer-Verlag.
- Pennings, Paul, Hans Keman and Jan Kleinnijenhuis. 2006. Doing Research in Political Science: An Introduction to Comparative Methods and Statistics [2 ed.]. London: Sage.

Допълнителна:

- The Economist. 2003. Numbers Guide [5 ed.]. London: Profile Books Ltd.
- Hinton, Perry R. 2004. Statistics Explained: A Guide for Social Science Students. East Sussex: Routledge.

Февруари 2016 г.

**Съставили: Доц. д-р Калоян Харалампиев,
Гл. ас. д-р Стойчо П. Стойчев**